Üçgen ?li?ki Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üçgen ?li?ki Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32021

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üçgen ?li?ki Ölçe?i'nin (Triangular Relationship Inventory - TRI) Türkçeye adaptasyonu, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? Mustafa Alperen Kur?uncu ve ?eyma Ba?temur taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu ölçek, özellikle üniversite ö?rencileri popülasyonunda, bireylerin ebeveynleri aras?ndaki çat??malara dahil olma biçimlerini ve bu çat??malar?n yol açt??? ili?ki dinamiklerini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, aile sistemleri teorisindeki **üçgenle?me** kavram?na odaklanarak, çocuklar?n ebeveyn anla?mazl?klar?na nas?l çekildi?ini ve bu durumun psikolojik sonuçlar?n? ölçmektedir. Ölçe?in Türkçe formu, dört faktörlü yap?s?n?n psikometrik olarak güçlü oldu?unu kan?tlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Üçgenle?me, aile sistemleri, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, üniversite ö?rencileri, ebeveyn çat??mas?, aile dinamikleri.

Yazarlar

Mustafa Alperen Kur?uncu, ?eyma Ba?temur.

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, orijinali ?ngilizce olan Üçgen ?li?ki Ölçe?i'ni (TRI) Türk kültürüne uyarlamak ve ölçe?in Türkçe formunun üniversite ö?rencileri örnekleminde psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) ara?t?rmakt?r. Ölçek, bireylerin ebeveynleri aras?ndaki ili?ki sorunlar?na ne ölçüde dahil oldu?unu, arabuluculuk rolü üstlenip üstlenmedi?ini veya koalisyonlar kurup kurmad???n? belirlemeyi amaçlar.

Ölçek, özellikle sistemik aile teorileri ba?lam?nda ele al?nan ve bireyin psikolojik sa?l??? üzerinde önemli etkileri olabilen **üçgenle?me** dinamiklerini dört temel faktör alt?nda ölçerek, bu yap?sal sorunlar?n te?hisine ve müdahalesine olanak tan?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki ara?t?rmac?lar taraf?ndan güvenle kullan?labilmesi için sa?lam bir zemin olu?turmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, aile sistemleri teorisinden türetilen **üçgenle?me** (triangulation) yap?s?n? ölçmektedir. Üçgenle?me, iki ki?i aras?ndaki gerginli?in veya çat??man?n üçüncü bir ki?iyi (genellikle çocu?u) i?in içine çekerek hafifletilmeye çal???lmas? sürecidir. Bu dinamik, çocu?un duygusal olarak ebeveyn çat??mas?na kar??mas?na neden olur ve genellikle çocukta stres, kayg? ve ili?ki sorunlar?na yol açar. Ölçek toplam 24 maddeden ve dört alt boyuttan olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Üçgen ?li?ki Ölçe?i, bu yap?sal ili?ki biçimini dört alt boyutta incelemektedir: **Dengeli Olmama** (Enmeshment), **Arabuluculuk** (Mediation), **Koalisyonlar** (Coalitions) ve **Günah Keçisi** (Scapegoating). Bu faktörler, bireyin ebeveynlerinin anla?mazl?klar? kar??s?nda tak?nd??? farkl? uyum sa?lama veya ba?a ç?kma stratejilerini temsil eder ve ergenlik/genç yeti?kinlik dönemindeki bireylerin aile içi dinamiklerini anlamada kritik rol oynar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla birinci ve ikinci derece **do?rulay?c? faktör analizleri** (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n Türk örneklemi için yeterli düzeyde uyum iyili?i de?erleri sergiledi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak öngörülen dört boyutlu yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Elde edilen uyum iyili?i endeksleri (CFI, TLI, RMSEA gibi istatistikler), modelin veriyle yüksek derecede tutarl? oldu?unu ve bu ba?lamda Türkçe formun yap?sal geçerli?inin sa?land???n? desteklemektedir. Bu durum, **Üçgen ?li?ki Ölçe?i**'nin (TRI) Türkiye'deki psikolojik ara?t?rmalarda aile içi ili?kiler ve üçgenle?me konular?nda güvenle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için **Cronbach alfa** ve Omega güvenilirlik katsay?lar? hesaplanm??t?r. Yap?lan analizler, hem ölçe?in tamam? hem de dört alt boyutu için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k de?erleri ortaya koymu?tur. Bu yüksek katsay?lar, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? (test-tekrar test güvenirli?i) inceleyen bulgular da yüksek korelasyonlar göstermi?tir. Bu sonuçlar, **Üçgen ?li?ki Ölçe?i**'nin zaman içinde tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lama yetene?ine sahip oldu?unu do?rulamaktad?r. Bu yüksek güvenilirlik bulgular?, ölçe?in klinik ve akademik çal??malarda tekrarlanabilir sonuçlar sunaca??n?n kan?t?d?r.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in yap?s?n? do?rulamak amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Analizler, ölçe?in 24 maddeden olu?an ve dört temel boyuta ayr?lan yap?s?n? desteklemi?tir. Bu dört faktör, aile sistemleri literatüründe yayg?n olarak kabul gören temel üçgenle?me rollerini ve dinamiklerini temsil etmektedir:

Dengeli Olmama: Ebeveyn anla?mazl?klar? içine duygusal olarak sürüklenme durumunu ifade eder (6 madde).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Arabulucu: Çocu?un ebeveynler aras?nda ileti?im kurmak veya çat??may? çözmek için araç olarak kullan?lmas? (6 madde).

Koalisyonlar: Çocu?un bir ebeveynle ittifak kurarak di?er ebeveynden uzakla?mas? (6 madde).

Günah Keçisi: Aile içi problemlerin çocu?un sorunlar? üzerinden maskelenmesi veya çocu?un ailenin oda?? haline gelmesi (6 madde).

Birinci ve ikinci derece DFA sonuçlar?, bu hiyerar?ik yap?n?n Türk üniversite ö?rencileri örnekleminde geçerli oldu?unu güçlü uyum iyili?i de?erleriyle desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Biçim: Öz Bildirim Ölçe?i (5'li Likert Tipi)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal (?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik (Genellikle 18-25 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Üniversitelerin farkl? bölümlerinde ö?renim gören ö?renciler örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, maddelere 1'den 5'e kadar uzanan Likert tipi bir ölçekte yan?t verirler:

1 = Kesinlikle Kat?lm?yorum

2 = Biraz Kat?lm?yorum

3 = Ne Kat?l?yorum Ne de Kat?lm?yorum

4 = Biraz Kat?l?yorum

5 = Kesinlikle Kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Üçgen ?li?ki Envanteri, aile dinamikleri, **ebeveyn çat??mas?**, arabuluculuk, günah keçisi, psikometrik özellikler, DFA, iç tutarl?l?k.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mustafa Alperen Kur?uncu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: mustafalperenkursuncu@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Mustafa Alperen Kur?uncu

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda Türkçeye uyarlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Mustafa Alperen Kur?uncu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: mustafalperenkursuncu@hotmail.com

Kaynaklar

Kur?uncu, M. A., & Ba?temur, ?. (2020). The adaptation of the Triangular Relationship Inventory into Turkish: the study of validity and reliability for university students. *Anatolian Journal of Psychiatry, 21,*(Ek say?.2) 63-70. doi: 10.5455/apd.137794

Makalenin orijinal ba?lant?s?: alpha-psychiatry.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: ucgen-iliski-olcegi-toad.pdf

Üçgen ?li?ki Ölçe?i Maddeleri

Dengeli (6 madde)

Ebeveynlerimin anla?mazl?klar? içine sürüklenmem.

Arabulucu (6 madde)

Her iki ebeveynim de beni di?eriyle ileti?im kurmak için kullan?r.

Koalisyonlar (6 madde)

Bir ebeveynime yak?n oldu?umda kendimi di?erinden uzakla?m?? bulurum.

Günah Keçisi (6 madde)

Ebeveynlerim kendi problemlerinden çok benim problemlerim için çaba harcar.

ARABPSYCHOLOGY.COM